

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 9109-05-11

לפני כב' השופטת אסתר דודקביץ

התובעים

1. [Redacted]
2. [Redacted]

ע"י ב"כ עוה"ד א' פרויליך ועו"ד ש' רום

נגד

הפניקס הישראלי חברה לביטוח בע"מ

הנתבעת

ע"י ב"כ עוה"ד מי עבדי ועו"ד מי בן ארי

פסק דין

- 2
 - 3
 - 4
 - 5
 - 6
 - 7
 - 8
 - 9
 - 10
 - 11
 - 12
 - 13
 - 14
 - 15
 - 16
 - 17
 - 18
 - 19
 - 20
 - 21
 - 22
 - 23
 - 24
 - 25
1. **מבוא**
 התובע 1, יליד 31.5.1993 (להלן: "התובע") נסע ביום 12.9.2004 עם שני אחיו ואחותו הקטנה ברכב שבו נהגה אמו, היא התובעת 2 (להלן: "התובעת"). במהלך הנסיעה התנגש הרכב אחר והתובע הועף מחוץ לרכב ונפצע (להלן: "התאונה"). הפניקס הישראלי חברה לביטוח בע"מ, היא הנתבעת בתיק זה (להלן: "הנתבעת") ביטחה את נהיגתה של התובעת ברכב הנדון במועד התאונה. התובענה שלפני נסובה על הנזקים שנגרמו לתובע ולהוריו, הם התובעים 2-3 (להלן: "ההורים") בעטייה של התאונה.
 2. **העובדות הרלבנטיות**
 התובע נפגע בהיותו בן 11 שנים, תלמיד כיתה ו' בבית הספר אליקים בבית שמש. תחילה הגישו התובעים תביעתם לבית משפט השלום ברמלה (ת.א. 3799/05) אך בחודש ינואר 2008 היא הופסקה וביום 4.5.2011 הגישו התובענה שצריכה הכרעתו כעת. למען השלם התמונה יצוין, שתביעתה של התובעת בגין נזקיה הישירים סולקה בהסכם פשרה מחוץ לכותלי בית המשפט (עמ' 186-192 למוצגי הנתבעת). בישיבת יום 13.2.13 הודתה הנתבעת בחבותה לפצות את התובעים בגין נזקיהם ומשכן נותרה במחלוקת רק שאלת גובה הנזק.
 3. **מהות הפגיעה ונכותו הרפואית של התובע**
 בעקבות התאונה נפצעו כל נוסעי הרכב. אחותו הקטנה של התובע, שהייתה רק בת שש שנים, נהרגה והתובעת ושני אחיו של התובע נפצעו קשה. הנפגעים פונו במסוק צבאי לבית החולים קפלן, שם אושפז התובע להשגחה במחלקת ילדים. בבדיקתו בבית החולים קפלן

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 9109-05-11

- 1 נמצא שהוא סובל מהמטומה תת עורית קטנה בראשו. הוא אושפז, כאמור, להשגחה
 2 ושחרר מהאשפוז ביום 15.9.2004. ביום 12.12.2004 אושפז התובע במחלקת ילדים בבית
 3 חולים הדסה. בקבלתו דיווח התובע על מחשבות חודרניות מהתאונה, על פחד ממכוניות ועל
 4 מאמציו להימנע מכל נושא או מקום שמזכירים לו את התאונה ובמיוחד בכל הנוגע לאחותו.
 5 הוא דיווח גם על נדודי שינה ועל סיוטי לילה וריכוז ירוד. במהלך האשפוז נבדק התובע על
 6 ידי הפסיכיאטר ד"ר בן הראש שאבחן את התובע כסובל מהפרעה פוסט טראומטית
 7 בעוצמה ניכרת עם סימפטומים בולטים של חווייה חוזרת, של הימנעות ושל עוררות מאוד
 8 מוגברת. ביום 3.2.2005 שכנעו ההורים את התובע לנסוע לבית שמש כדי להיות בסוף
 9 השבוע עם הוריו ואחיו אך בתום השבת סירב התובע לחזור לאשפוז (ראו סיכום האשפוז
 10 בעמ' 17-20 למוצגי התביעה). בסך הכול אושפז התובע 60 ימים.
 11
 12 בתצהירה טענה התובעת שהתובע סובל עד היום מנזק נפשי קשה, שכולל מחשבות
 13 טורדניות, סיוטי לילה, תגובה רגשית ופיזיולוגית לכל דבר שמזכיר את התאונה, חוסר
 14 יכולת לישון לבדו, הימנעות מכניסה לרכב, פחד מרעש פתאומי, דריכות יתר, ריכוז ירוד,
 15 נטייה להתמרצויות, דחפים כפייתיים, ועוד (סעי' 4 לת/1). עוד טענה התובעת, שמאז התאונה
 16 הפך התובע מילד רגיל, עצמאי ושמח לתלתי, כך שבכל שעות היממה צריך להיות לבדו
 17 מישהו שיבוא איתו במגע פיזי ישיר ולא ניתן להשאירו לבד אפילו לרגע אחד מאחר שבכל
 18 רגע הוא זקוק למישהו שיחזיק בידו וירגיע אותו. לטענתה - "הפעמים הבודדות בהם ניסיו
 19 להתרחק ממנו ולהשאירו לבדו, הסתיימו בהתקף חרדה קשה". התובעת טענה, שהתובע
 20 ישן עמה בשעות הלילה ופעמים רבות הוא מתעורר כשהוא מזיע כולו ולא מצליח להירדם.
 21 עוד טענה התובעת, שמאז התאונה ועד היום מרטיב התובע במיטתו כמעט בכל לילה, הוא
 22 עושה דברים מוזרים שחוזרים על עצמם וכשמשו מוזכר לו את התאונה, הוא מאבד
 23 עשתונותיו. עוד נטען, שמאז התאונה התובע לא קורא עיתונים או ספרים, הוא לא משחק
 24 במחשב כשאר בני גילו ואין לו כלל חברים (סעיפים 9-16 לת/1).
 25
 26 ייאמר כבר בנקודה זו שהתובעת לא דייקה בטענותיה אלו. הנתבעת פרטה בסיכומיה ברחל
 27 בתך הקטנה את הסתירות שנתגלעו בדבריה של התובעת (סעי' 25-43 לסיכומי הנתבעת)
 28 ואכן סתירות לא מעט מצאתי בעדותה של האם. וכך, בדיון בבקשה לתשלום תכוף, שנערך
 29 בבית משפט השלום ברמלה ביום 5.7.06, סיפרה התובעת שהתובע משחק במחשב ורואה
 30 טלוויזיה במשך שעות (עמ' 13, 15 ב/3). באותה ישיבה התברר עוד שהתובע נפגש עם
 31 החברים שלו בבית הספר ולפעמים גם בביתו (עמ' 9 ב/3). עמדה שונה השמיעה התובעת
 32 בחקירתה בבית המשפט (עמ' 90-91 לפרו').
 33 וכך, טענה התובעת בתצהירה שהתובע נפצע באורח קשה (סעי' 2), בעוד שמהתיעוד הרפואי
 34 ומחוות הדעת של המומחים הרפואיים עולה שהפציעה הגופנית של התובע הייתה קלה.
 35 וכך, למרות שהתובעת טענה, כאמור לעיל, שהתובע מרטיב במיטתו כמעט בכל לילה, הרי
 36 שהוכח, כפי שיפורט גם בהמשך, שהתובע שולט על הסוגרים.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 9109-05-11

1 וכך, התברר שהתובע כן נעדר מעת לעת מביתו ובכל השבתות האחרונות הוא מתגורר
2 בביתם של קרובי משפחתו בבית שמש (עמ' 45-51 לפרו').
3 וכך, טענה התובעת בתצהירה (בסעי' 20) שהיא נוסעת עם התובע והחונך לד"ר בן הראש פעם
4 בשבוע-שבועיים בעוד שהתברר שמזה זמן רב נותק הקשר הטיפולי בין ד"ר בן הראש לבין
5 המשפחה וגם במשך חודשים ארוכים נעשו הטיפולים באמצעות שיחות טלפון ולא בפגישות
6 פרונטאליות.
7 וכך, טענה התובעת שהתובע לא מסכים להישאר לבדו עם אביו (סעי' 25 לתצהיר ת/1), בעוד
8 שבבית המשפט התברר שהתובע נמצא עמו מעת לעת והוא גם נסע לבקר בבית הכלא (עמ'
9 44-43 לפרו').
10 וכך, טענה התובעת שהתובע היה תלמיד מצטיין עובר לתאונה (תשובה 16 ב/2), בעוד
11 שבבית המשפט סיפרה שהוא לא הצטיין אלא היה תלמיד רגיל (עמ' 21 לפרו').
12 וכך, טענה התובעת וטען גם האב-התובע 3, שאין להם אפשרות כלכלית לממן את הטיפול
13 הנפשי שדרוש לתובע בהתאם להצעת המחיר שהוצגה (מ/4), בעוד שבבית המשפט הודתה
14 התובעת בהגינותה שהמשפחה לא סבלה מעולם מבעיה כספית שמנעה ממנה לתת לתובע
15 טיפול כלשהו (עמ' 26, 31-32 לפרו') והאב סיפר כיצד הרזוי סכומים גבוהים עובר למעצרו
16 (עמ' 137 לפרו').
17 לסתירות אלו לא הייתה תשובה בפי ב"כ התובעים. הדבר מקבל משנה תוקף לנוכח
18 העובדה, שגם הודגשה ע"י הנתבעת שוב ושוב, שהתובעים בחרו שלא להעיד מטעמים עדים
19 אובייקטיביים, שחזו בתובע הן לפני התאונה הן אחריה, ולרבות - מורים, יועצות בבית
20 הספר, מטפלים נוספים שטיפלו בתובע, חברים לספסל הלימודים ובני משפחה שאצלם
21 מתגורר התובע בסופי שבוע מעת לעת. גם את תעודות בית הספר מלפני התאונה ואחריה לא
22 טרחו התובעים להציג. מחדל זה בולט במיוחד לנוכח הסתירות שנתגלו בדברי התובעת
23 ואין צורך להכביר מילים באשר למשמעות הראייתית שנוגעת למחדלם זה של התובעים.
24
25 התובע עצמו לא הגיש תצהיר עדות ראשית, הגם שמצבו לא מנע ממנו להגיש תצהיר
26 תשובות לשאלון (נ/1). ד"ר מטרני, שמונתה כמומחית מטעם בית המשפט בתחום
27 הפסיכיאטריה, הבהירה שאין לחקור אותו בבית המשפט מאחר שהדבר עלול לדרדר את
28 מצבו הנפשי (ת/9) ולכן נחקר התובע בביתו בנוכחות ד"ר מטרני. בזמן החקירה ישב התובע
29 כשראשו מכוסה בברדס (קפוצ'ון), ידו האחת מכסה את פניו ובידו השנייה אחז כל העת
30 בידיו של מי שהיה חונך שלו בעבר (עמ' 8 לפרו'). הוא סירב לענות לשאלותיו של ב"כ
31 הנתבעת וגילה כלפיו קוצר רוח מופגן (וראו הסרטה העדות - ת/13). בהסכמת הצדדים יצא
32 ב"כ הנתבעת מבית התובעים והתובע השיב לשאלות הנתבעת שנשאלו באמצעות בית
33 המשפט.
34 באותו שלב הסכים התובע לגלות את פניו ולהשיב לשאלות ולו באופן חלקי. יחד עם זאת
35 הוא לא הסיר את ידו מידו של החונך, גם כשרצה ללכת לשירותים. לבית המשפט סיפר:
36 "הלב שלי מת מזמן. אני ילד קטן עם מוח של ילד גדול" (עמ' 18 לפרו' בשו' 6). לטענת

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 9109-05-11

1 הנתבעת, הייתה התנהגותו של התובע במהלך חקירתו מתוכננת היטב ורק כך ניתן להסביר
 2 את הפער הבלתי נתפס בין התנהגותו של התובע בנוכחות ב"כ הנתבעת לבין התנהגותו
 3 בנוכחות הח"מ ובהיעדר ב"כ הנתבעת. בעניין זה לא נשאלה ד"ר מטרני ולו שאלה אחת.
 4 יחד עם זאת, ההיגיון מחייב שהתובע חשש מפני ב"כ הנתבעת, לאחר שהבין שהוא הצד
 5 שכנגד, בעוד שהתרגשותו, הירתעותו וחששו מפני בית המשפט היו קטנים יותר.
 6
 7 בהינתן ראיות אובייקטיביות וחיזויות מצומצמות ביותר, חשוב ביתר שאת לבחון את
 8 חוות הדעת הרפואיות של המומחים שמונו מטעם בית המשפט:
 9 בתחום הפסיכיאטריה מונתה, כאמור לעיל, ד"ר אדית מטרני. בחוות דעתה מיום 6.10.06
 10 (ת/6) מצאה המומחית שהתובע היה מעורב בתאונת דרכים מחרדה. במהלך התאונה הוא
 11 נפצע קל והיה עד ללכידתה של אמו הפצועה ברכב, למות אחותו ולפציעתו הקשה של אח
 12 אחר, שסבר שנהרג אף הוא וכן לחעלמות של אח אחר מזירת התאונה לאחר שטורק מהרכב
 13 שנפצע. במשך תקופה ארוכה לאחר התאונה לא תפקדה המשפחה מאחר שהנתבעת הייתה
 14 פצועה ואושפזה והאב שמר על האח עמית שנפצע קשה בראשו ואושפז במשך זמן ממושך.
 15 עקב מצב זה נותר התובע להתמודד עם מצבו ללא תמיכה הולמת עם חוויה טראומטית
 16 קשה מנשוא וכתוצאה ממנה פיתח תסמונת פוסט טראומטית שמאופיינית בכל תסמיניה
 17 המרכזיים (מחשבות חודרניות, פלש-בקס (מענתקים לעבר), הימנעויות, הפרעות ריכוז,
 18 הפרעות שינה, השטחה רגשית וחרדה מציפה). בנוסף גברו הפרעות כפייתיות (OCD)
 19 שהסתמנו אצלו עוד לפני התאונה הגם שבעוצמה מינימאלית. את נכותו של התובע קבעה
 20 ד"ר מטרני בשיעור 50% מאחר שההפרעה שממנה הוא סובל בחסתמנותה הנוכחית, למרות
 21 קבלת טיפול נפשי מקיף וטיפול תרופתי, מגבילה אותו באופן חמור בתפקוד החברתי,
 22 הלימודי והאישי. ד"ר מטרני המליצה שיינתן מימון להמשך טיפול פסיכיאטרי עם הצוות
 23 המימון של בית חולים הדסה ולממן מתן הטיפול בבית התובע, להמשך בטיפול תרופתי ע"י
 24 מתן התרופה ריספרדל, שלא ניתנת לתובע בקביעות מאחר שאינה בסל התרופות ומימון
 25 רכישתה ע"י המשפחה אינה בהישג ידה, להעסיק חונך כדי לאפשר לתובע להגיע ולתפקד
 26 בבית הספר ולהעריך שוב את נכותו הנפשית של התובע בהגיעו לגיל 18.
 27 ביום 10.4.12, לאחר שבגר התובע, ערכה ד"ר מטרני חוות דעת פסיכיאטרית משלימה (ת/7).
 28 בחוות דעתה המשלימה תיארה המומחית כיצד במהלך כל בדיקת התובע בביתו היה
 29 התובע מבוהל בשל רעש של מסוק שריחף מעל לבית התובעים ובכל פעם שהמסוק התקרב,
 30 התקפל התובע, תפס את הראש בידו ואם דיבר, השתק מיד או גנת. גם רעש של כלי רכב
 31 שהגיע מבחוץ גרם לאותה תגובה. ד"ר מטרני תיארה בחוות דעתה כיצד אחו התובע את
 32 ידה של הנתבעת במהלך השיחה שקיימה המומחית עם התובע והנתבעת וכיצד במהלך
 33 השיחה הפרטית שקיימה עם התובע, אחו התובע בחזקה את ידה שלה וברגעים של
 34 התרגשות אף לתץ את ידה וכמעט שהכאיב לה.
 35 בחוות דעתה המשלימה התרשמה המומחית שהפרטים שמסר התובע, הפרטים שמסרה
 36 הנתבעת והדו"ח המסכם של ד"ר בן הראש שטיפל בתובע, עולים כולם בקנה אחד עם

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 9109-05-11

1 התרשמותה הקלינית של המומחית, קרי שמדובר בתסמונת פרסט טראומטית כרונית,
2 מתמשכת וחמורה בעוצמתה, הפוגעת בכל הרבדים: רוחח נפשית, תפקוד אישי, בין אישי,
3 חברתי ותעסוקתי. המאפיינים של תסמונת זו מיוצגים במלואם: מחשבות חודרניות,
4 מעתקים לעבר (פלש-בקס), דיסוציאציות, הימנעויות, הפרעות ריכוז, הפרעות שינה, חרדה
5 מציפה והיעדר אופק עתיד. לכך יש להוסיף את המגמה הדיכאונית המובהקת ואולי גם
6 גלישות פסיכוטיות. את נכותו הנפשית הצמיתה של התובע העריכה ד"ר מטרני בשיעור 70%
7 בהתאם לסעיף 34 לתקנות הביטוח הלאומי (קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה), תשס"ז -
8 1956 (להלן: "תקנות המל"ל"): "מקרים קשים הגובלים דומים למצבים פסיכוטיים
9 והמלווים בחוסר התאמה סוציאלית". עוד קבעה המומחית שהתובע זקוק לתכנית
10 שיקומית, שלמרבית הצער אינה ישימה במצבו הנפשי הנוכחי עקב חרדתו המשתקת,
11 המלווה בין היתר במגבלת ניידות.
12 ד"ר מטרני נחקרה על חוות דעתה בבית המשפט והנתבעת ניסתה להצביע על כך שחוות
13 הדעת שערכה מבוססות על עובדות שגויות. משכך, עתרה הנתבעת לכך שנכותו הנפשית של
14 התובע תועמד על 30% בלבד בהתאם לסעיף 34 (ד) לתקנות המל"ל, לפיו: "ישנם סימנים
15 קליניים ברורים המגבילים באופן ניכר את ההתאמה הסוציאלית ואת כושר העבודה".
16 בחקירתה של המומחית בבית המשפט חזרה והדגישה ד"ר מטרני שהיא לא התרשמה
17 מניסיונות האדרה של התובע. היא הדגישה שהתובע אחז את ידה מתוך ייאוש ולא הייתה
18 בכך שום התחזות או הצגה (עמ' 129, 143, 154, 155 לפרו'). בעמ' 128 לפרוטוקול נרשם
19 תיאור המומחית כיצד התובע סובל מרמת חרדה גבוהה מאוד, שמתגברת עם כל סיטואציה
20 שמזכירה לו ולו ברמה סמלית את אירוע התאונה. לדבריה - "הוא אחוז חרדה כל כך
21 אימתנית שהוא זקוק לאדם לידו לצורך הרגעה. הצורך הזה בא לידי ביטוי באופן מאוד
22 ילדותי ורגסיבי. אחיזה יד של אדם אחר זו התנהגות הולמת בגיל הגן. אז פה אנחנו רואים
23 שאצל בחור שכיום הוא בן 22 הוא נוהג במובנים מסוימים כמו ילד קטן בגיל הפחד... הוא
24 כפה על עצמו חיים מוגנים בצורה כזו שלא מאפשרת תפקוד... הוא חי חיים מאוד
25 מעוותים כבר 10 שנים, ללא תפקוד תקין, לא אישי, לא משפחתי, לא חברתי, לא לימודי
26 וכיום לא תעסוקתי, זה בקליפת אגוז".
27 ד"ר מטרני הבהירה שהיא מודעת לעובדה שהתובע סיים בית ספר תיכון, גם אם לא
28 בהצטיינות (עמ' 128 בשו' 21).
29 לאחר שצפתה המומחית בסרט שבו צולם התובע בבית הספר כשהוא משוחח עם חבר ועם
30 מורה ומחזיק בשער בית הספר (מ' 15), הבהירה: "רוב הזמן הוא ליד הגדר, נראה
31 שהסורגים הם במקום היד, יש לו את הצורך הזה להתלות... יחד עם זאת, ראיתי לשמחתי
32 ולהפתעתי, שקיימת גם אפשרות שלא יחזיק יד לאף אחד וראיתי שהוא דיבר עם המורה,
33 בעצם יש לי הערכה שאם הוא הלך לבית ספר וסיים בית ספר תיכון ודאי שמדי פעם הוא
34 תקשר ומדי פעם הוא תפקד, לא ייתכן שכל הזמן הוא היה באותו מצב אקוטי של מצוקה
35 נפשית קיצונית כמו שראינו אותו הן בבדיקה הפסיכיאטרית והן בביקור שהיה בבית..."
36 (עמ' 143 בשו' 4-10). כשהוצג למומחית שהתובע הלך מעת לעת לביתו של החונך ונסע עם

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 9109-05-11

1 החונק לד"ר בן הראש ללא התובעת, כמו גם שהתובע יוצר קשר עם ילדים אחרים, היא
2 התרשמה שחל שיפור במצבו של התובע (עמ' 159 לפרו'), אך עמדה על חוות דעתה, והסבירה
3 כך: "המהלך של PTSD הוא גלי. יש הטבות ויש החמרות. זה עצם התהליך הוא כזה גם
4 תגובה לאירועי חיים כאלה ואחרים. כשמומחה מתבקש לתת חוות דעת לבית המשפט הוא
5 נותן הערכת נכות לצמיתות והוא לוקח בחשבון שיכול להיות יותר גרוע ופחות גרוע. הוא
6 יכול להגיע למצב פסיכוסטי אם תקרה לו עוד תאונה, יכול להיות שיהיו תקופות פחות מ-
7 70%, הערכה שנתתי היא ממוצע לחיים... ככל שיש סיכוי להטבה יש גם סיכון להישאר
8 במצב כמו בזמנים הכי גרועים או אפילו פחות. כשמדברים על תחזיות, הטווח של
9 התחזיות רחב, גם לחיוב וגם לשלילה. אני נשארת דבקה במה שכתבתי בחוות הדעת... גם
10 אם בהנחה שהאמא מגזימה או משקרת. בכל התביעות תמיד יש איזה אחוז של הגזמה
11 ושל עיוות, אני לא רוצה לקרוא לזה שקר, אני לוקחת הכל בחשבון" (ההדגשות שלי. איד"י)
12 (עמ' 160 לפרו').
13 ב"כ הנתבעת לא שאל את ד"ר מטרני לפשר הפער שבין התנהגות התובע, כפי שהיא
14 מצולמת בצילומי החוקרים, לבין התנהגותו במהלך הבדיקות של ד"ר מטרני ובמהלך
15 חקירתו בביתו, אך ממילא הסכימה ד"ר מטרני להניח שיהיו זמנים, שבהם יוותר התובע
16 לבדו, אך הוא יצטרך לחיות עם משפחתו או בדיוור מוגן גם אם לא יחזיקו לו את היד (עמ'
17 130 לפרו'). היא הבהירה בעדותה שהתובע לא יכול להיוותר כיום לגמרי לבדו מאחר שהוא
18 "ישתגע מחדרה" (עמ' 142 לפרו'). עוד הבהירה המומחית שבתוך המשפחה המורחבת של
19 התובע, לא אמורה להיות לו בעיה להישאר ללא אמו ולחוש מוגן (עמ' 152 לפרו').
20 המומחית מצאה שהצפייה בסרט תומכת בכך שהתובע סובל מכפייה חרדתית וגם אם נזקק
21 התובע להחזיק ביד של מישהו אחר רוב הזמן, זה גרוע דיו (עמ' 153 לפרו').
22 עוד הסבירה המומחית שיש מקום לתת לתובע טיפול לגמילה מהצורך במישהו שיהיה צמוד
23 אליו כך שאפשר יהיה להיטיב את מצבו ולאפשר לו לתפקד טוב יותר, לרבות האפשרות
24 שילך לשירותים ללא ליווי (עמ' 143-144 לפרו'). עם זאת העלתה המומחית ספק בדבר
25 סיכויי הצלחתו של טפול עתידי בשלב כה מאוחר (עמ' 159-161 לפרו').
26
27 ד"ר מטרני עמדה בחקירתה על כך שמשפחתו של התובע לא הצליחה ולא מצליחה גם
28 בהווה להתמודד עם מצבו ולמצות את כל האפשרויות הטיפוליות ובכך היא גורמת לו
29 להנציח את מצבו התלונתי (עמ' 158 לפרו'). התברר בבית המשפט שהתובעת הייתה מכורה
30 לסמים בעת שנשארה את התובע ברחמה ובהמשך עזבה התובעת עם שני ילדיה את בית
31 המשפחה ועברה לגור עם הוריה בשל אלימותו של האב ואף הוצא צו הרחקה נגד האב
32 לבקשתה של התובעת (עמ' 419-480 למוצגי הנתבעת). הן התובעת הן בעלה זכו לרישום
33 פלילי בגין עבירות שהורשעו בביצוען (עמ' 797-804 למוצגי הנתבעת).
34 המומחית הבהירה שמדובר במשפחה פגועה ובעייתית (עמ' 162 לפרו'), שאין לה כוחות
35 להתמודד עם כל האירועים שעברה המשפחה בשנים האחרונות וד"ר מטרני הודתה
36 בהגינותה שהיא לא יודעת אם בני המשפחה יכולים היו לנהוג אחרת במצבם הקשה (עמ' 21

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 9109-05-11

- 1 142 לפרו'. כך או כך, המומחית הבהירה שנכותו של התובע לא מושפעת מהסכסוכים שהיו
 2 בין החורים ולרבות ממקרי האלימות מצד האב ומעצרו בגין עבירות מס (עמ' 145 לפרו')
 3 ושלה את האפשרות שהייתה לתובע נכות נפשית בעבר, הגם שהוא הופנה עובר לתאונה
 4 לאבחון דידקטי, ככל הנראה בעקבות תלונה על קשיי למידה (עמ' 147-148 לפרו'). עוד
 5 שללה המומחית שהייתה לתובע נכות נירולוגית קודמת, שגרמה לו לנזקים קוגניטיביים
 6 בעקבות התקפי חום שמהם סבל בילדותו (עמ' 146 לפרו').
 7
 8 ד"ר בן הראש שהיה כאמור לעיל הרפא שטיפל בתובע, נחקר אף הוא בבית המשפט.
 9 תיקו הרפואי של התובע הוצג (ת/2) ובחקירתו הודה ד"ר בן הראש שנתגלו הרבה קשיים
 10 במהלך הטיפול בתובע (עמ' 170 לפרו'). ד"ר בן הראש ניסה למצוא לתובע פסיכולוג, שיוכל
 11 לטפל בו, אך הוא לא הצליח למצוא פסיכולוג שיתאים לצרכיו של התובע במקום מגוריו
 12 (עמ' 174 לפרו'). את הטיפול בתובע הפסיק ד"ר בן הראש מיוזמתו מאחר שלא הצליח
 13 לעמוד בדרישות התובע שיבדוק אותו ויטפל בו בביתו (עמ' 175 לפרו'). ד"ר בן הראש תמך
 14 בטענת התובעים שהתובע פחד לנסוע למרפאתו של ד"ר בן הראש בירושלים (וראו בעמ' 83
 15 לפרו'), מאחר שהנסיעה הזכירה לו את אותה נסיעה הרת גורל שבמהלכה נפגעה המשפחה.
 16 בבית המשפט הסביר ד"ר בן הראש כיצד ראה את התובע מגיע אליו למרפאה כשהוא
 17 בתרדה לאחר הנסיעה (עמ' 172 לפרו'), תרדה שהופגה במהלך הפגישה הטיפולית. עוד
 18 התברר מחקירתו של ד"ר בן הראש שאין לתתנה לבריאות הנפש בבית שמש את המומחיות
 19 המתאימה לטיפול בתובע. בכך יש להסביר, ולו במקצת, את העובדה שהתובע לא קיבל טיפול
 20 נפשי מיטבי וזאת על רקע הימנעותו מנסיעה, הימנעות שהיא חלק מאותה תסמונת בתר
 21 חבלתית מוכרת (וראו עמ' 193 למוצגי הנתבעת).
 22
 23 באשר למצבו הנירולוגי של התובע עובר לתאונה מונה כמומחה מטעם בית משפט
 24 הנירולוג פרופ' נ' גדות. בחוות דעתו מיום 4.11.12 (ת/12) קבע המומחה שהתובע סבל
 25 מאנצפליטיס חדה אוטואימונית בהיותו בן שלוש שנים וחצי. מהלך המחלה היה דוהר וכלל
 26 אובדן הכרה ממושך עם פרכוסים כלליים אך מצבו של התובע השתפר משמעותית לאחר
 27 מתן טיפול מתאים. לאחר שטופל במסגרת האשפוז במחלקת שיקום ילדים בבית חולים
 28 הדסה, הוא חזר למעשה לחיים רגילים של ילד בן גילו למעט פרכוסים כלליים בעקבות
 29 מחלות חום. ההתקף האחרון היה בגיל 8. פרופ' גדות הבהיר בחוות דעתו שהפרכוסים אינם
 30 קשורים לתאונה הנדונה וכיום התובע חופשי מהתקפים ואין עדות כלשהי לנזק נירולוגי.
 31 הנתבעת עמדה על חקירתו הנגדית של פרופ' גדות. בבית המשפט התברר שהתובע אושפז
 32 בילדותו לאחר שסבל מהתקפים בשל מחלת חום אך לא נגרם לו נזק נירולוגי (עמ' 178-187
 33 לפרו'). עוד הבהיר פרופ' גדות שבשל מצבו הנפש הקשה של התובע הוא לא הצליח לפתור
 34 תרגיל של כיתה ג' למרות שבעת בדיקתו הוא סיים כיתה י"ב. למרות שבי"כ הנתבעת הביע
 35 את כעסו ומחאתו בקול רם על כך שהמומחה בתחום הנירולוגי התייחס למצבו הנפשי של

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 9109-05-11

- 1 התובע הרי שכך או כך אין עורר בדבר העדר נכות נירורולוגית מוכחת עובר לתאונה או
 2 לאחריה ללא קשר לתאונה.
 3
 4 בבואנו לבחון את המסמכים האנטיקטיביים שהציגו הצדדים, מן הראוי להתייחס גם
 5 לדו"חות החקירה שערכה הנתבעת במשך השנים הרבות (עשר במספר) שחלפו מאז התאונה
 6 ועד היום. בכל התקופה האמורה הצליחו חוקרי הנתבעת לצלם את התובע רק פעם אחת
 7 כשהוא עומד לבדו ליד שער בית הספר אך כשהחונך שלו נמצא בקרבת מקום (וראו ת/10;
 8 13/נ; 14/נ). לטענת הנתבעת, העובדה שהתובע צולם בפעם היחידה שבה צולם כשהוא עומד
 9 מבלי להחזיק בידו של אחר מלמדת על כך שמצבו טוב בהרבה מהנטען בעוד שלטענת
 10 התובעים, העובדה שהוא צולם רק פעם אחת כפי שצולם מעידה דווקא על מצבו הטוב.
 11 נראה לי לנכון לאמץ את גישת התובעים בעניין זה למקרא מלוא דו"חות החקירה (ת/10).
 12
 13 התובעים לא טרחו, כאמור לעיל, לצרף תעודות בית הספר של התובע מלפני התאונה
 14 ואחריה, למרות שהתובעת עבדה כמזכירה בבית הספר שבו למד התובע עובר לתאונה.
 15 בעניין זה זומן מנהל בית הספר לבקשת הנתבעת ובישיבת יום 21.10.07 נחקר המנהל בבית
 16 משפט השלום ברמלה והסביר שתיקו של התובע, כמו גם תיקים של תלמידים אחרים,
 17 נעלמו. כבי' השופטת נחליאלי-חיאט קבעה בהחלטתה מיום 21.10.07 שהמנהל נחקר קצרות
 18 במסגרת הדיון בתשלום התכוף והצדדים יורשו לזמנו שוב במסגרת ההוכחות, אך הצדדים
 19 בחרו שלא לעשות כן, ואיך זיל גמור.
 20 מהתעודות הבודדות שהציגה הנתבעת דווקא עולה שבכיתה ז', בשנה שלאחר התאונה,
 21 הצליח התובע ללמוד שבעה מקצועות ולקבל בחלקם ציונים נאים. כמו כן צוין בתעודה
 22 שלמעט 6 שעות, לא החסיר התובע במחצית השנייה של כיתה ז' שעות לימודים (עמ' 71
 23 למוצגי הנתבעת). בכיתה ח' חיוו המורים את דעתם שהתובע עובד ולומד יפה ומשתתף
 24 היטב (עמ' 72 למוצגי הנתבעת) והוא זכה למספר ציונים נאים בחלק משמונת המקצועות
 25 שלמד בכיתה ח', שבמהלכה נעדר 144 שעות (עמ' 73 למוצגי הנתבעת). ביום 30.11.08
 26 הורחק התובע ליומיים מבית הספר לאחר שהיה מעורב באלימות כלפי תלמיד אחר (עמ' 75
 27 למוצגי הנתבעת). עוד מתברר, שהתובע לא הצליח להשלים לימודיו לצורך קבלת תעודת
 28 בגרות והוא נבחן רק בבחינת בגרות אחת בעל פה באנגלית (עמ' 76-77 למוצגי הנתבעת).
 29
 30 עולה מן המקובץ שבמשך 10 השנים שחלפו-עברו מאז התאונה לא שב התובע למעגל
 31 נורמטיבי כילדים וכנערים בני גילו. הוא חזר לספסל הלימודים באופן חלקי אך לא הצליח
 32 למלא את הנדרש לצורך קבלת תעודת בגרות. הוא נזקק לליווי של בן משפחה או של חונך
 33 בכל שעות היממה ולמצער - לנוכחות קרובה של אחד כזה. הוא עדיין רדוף פחדים וסובל
 34 מתסמונת בתר חבלתית בעצמה גבוהה וזו מונעת ממנו לקיים מערכות יחסים ולתפקד
 35 בהתאם לגילו. נכותו הנפשית, כפי שהיא אוששה בחוות הדעת של ד"ר מטרני ופרופ' גדות
 36 ובעדותם של ד"ר מטרני, של פרופ' גדות ושל ד"ר בן הראש, כמו גם במסמכים הרפואיים

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 9109-05-11

1 שהוצגו ובדו"חות החקירה שמדברים בעד עצמם, כמו גם בהתרשמותי הבלתי אמצעית
2 מהתובע בביתנו, מעידה על כך שמצבו התלונני והקשה של התובע התקבע והוא סובל מחוסר
3 התאמה סוציאלית ומהתנהגות שדומה למצב פסיכוטי.
4 לנוכח האמור לעיל, אני מקבלת את חוות דעתה של ד"ר מטרני, אשר נחשפה לכל המידע
5 שהביאה לפני הנבדעת, ובהגיונותה לא שללה שמעת לעת יכול התובע לתפקד כשהוא נמצא
6 בחיק משפחתו או בנוכחות חונך (ולו בקרבת מקום) ויחד עם זאת מצבו הקשה של התובע
7 מצדיק את הנכות שנקבעה לו. כמו שהעידה ד"ר מטרני, נכות זו עלולה להחמיר עם השנים
8 ויכולה להשתפר במעט, אך בבואנו היום לקבוע את נכותו למותר חייו, הרי שזו הוכחה
9 כדבעי.
10 לסיכום אני קובעת שנכותו הרפואית-הנפשית של התובע כתוצאה מהתאונה היא בשיעור
11 70% בהתאם לסעיף 34 ו' לתקנות המל"ל.
12

נכותו התפקודית של התובע

13
14 לטענת התובעים, נכותו התפקודית של התובע היא מלאה ומוחלטת לצמינות מאחר
15 שהתובע סובל ממצב חרדתי משתק, מתמיד וקשה שמחייב אותו להימצא סמוך לאדם
16 קרוב במשך כל שעות היממה. לטענת התובעים, מצבו זה לא יאפשר לתובע לעבוד בעבודה
17 כלשהי ויגרום לו הפסדי הכנסה מלאים עד לתום תוחלת חייו. לטענתם, במצב דברים זה
18 התובע לא יוכל להיות מועסק אפילו במסגרת מוגנת לאנשים עם מוגבלויות (סעי' 30 לתצהיר
19 התובעת; סעי' 12 לסיכומי התובעים).
20

21 ד"ר מטרני אישרה בחקירתה הנגדית שיכולת ההשתכרות של התובע מוגבלת בצורה
22 משמעותית. וכך השיבה בבית המשפט:

23 "ש. האם במצב שבדקת ואת מתארת, שהאיש הזה לא יוכל לעבוד בשכר
24 בעצם כל החיים?"

25 ת. אני חוששת שהוא לא יוכל."

(עמ' 145 לפר' בשו' 6-7)

26 ובמקום אחר:
27 "אני לא רואה אותו מתפקד חברתית משפחתית תעסוקתית ברמה תקינה, יהיה
28 מוגבל תמיד. גם אם לא יחזיקו לו את היד".

29
30
31 (עמ' 130 לפר' בשו' 27-29).

32 מגד חוזרת וטוענת הנתבעת שחוות דעתה של ד"ר מטרני אינה עולה בקנה אחד עם
33 המציאות וזאת גם בהתייחס לכושר עבודתו של התובע. על כן עותרת הנתבעת בסיכומיה
34 להעמיד את שיעור נכותו התפקודית של התובע על 30% (סעי' 138-142 לסיכומי הנתבעת).
35
36

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 9109-05-11

1 לאחר שבחנתי את הראיות שהוצגו לפניי, אני רואה לנכון להעמיד את נכותו התפקודית של
 2 התובע על 80%. כפי שהתברר בחקירתה הנגדית של ד"ר מטרני, היא לא עיינה בתעודות
 3 בית הספר של התובע, ואלו מלמדות, כאמור לעיל, שהתובע למד היטב והשתתף יפה במהלך
 4 השיעורים. התעודות הוצגו והן מדברות בעד עצמן מבלי שהתובעים טרחו להציג מטעמים
 5 את תעודות בית הספר של התובע הן לפני התאונה הן אחריה (עמ' 77 לפר' בש"י 12-17)
 6 ובעיקר - להביא מי מהמורים שלימדו את התובע כדי להזים את הכתוב באותן תעודות של
 7 התובע שהציגה הנתבעת. יש בכך, כמו גם בעובדות שהתבררו בבית המשפט, לפיהן התובע
 8 מגיע מעת לעת לקרובי משפחה ונמצא שם בסופי שבוע, הולך עם קרוביו שם לבית הכנסת,
 9 התייצב ללימודים וקיים גם פעילות חברתית, גם אם מצומצמת, ובהנחה אופטימית
 10 שהתובע ומשפחתו יקבלו טיפול הולם, שיביאו את התובע לעצמאות מסוימת, כדי להביא
 11 למסקנה שהתובע אינו משולל יכולת תפקודית בצורה מוחלטת. התרשמתי שעם טיפול
 12 מתאים יוכל התובע להשתלב במסגרת מוגנת ומכילה, שבה יוכל התובע לתפקד במידה
 13 מסוימת של עצמאות, גם אם בעזרה ובהשגחה, כפי שתפקד בבית הספר, כעולה מהראיות
 14 האובייקטיביות שהוצגו בעניין זה.

15 מסקנתי זו נסמכת גם על ההלכה הפסוקה שלפיה כשמדובר בקטין ונזכור, התובע נפגע
 16 בתאונת דרכים בהיותו בן 11 שנים), הרי שהוא טרם החל לכתוב את סיפור חייו ומשכך
 17 פועלות בעניינו החזקות, לפיהן הוא היה משתכר את השכר הממוצע במשק ויש להעמיד את
 18 שיעור הנכות התפקודית לפי שיעור הנכות הרפואית או קרוב לכך (ראו: ע"א 10064/02
 19 מגדל חברה לביטוח בע"מ נ' רים אבו חנא (27.9.05); ע"א 3375/99 אקסלרד נ' צור שמיר
 20 חברה לביטוח בע"מ (5.4.07); ע"א 5148/05 קוגלמס נ' אביהר לוי (20.2.08); ע"א 9873/06
 21 כלל חברה לביטוח בע"מ נ' מיכל פפו (22.3.2009); ע"א 7008/09 ג'אבר עדנאן נ' עבד אל
 22 קאדר (7.9.2010); ע"א 3175/11 עוליאל דביר נ' שלמה ציון (1.12.11)).
 23 לנוכח האמור לעיל, אני מעמידה את נכותו התפקודית של התובע על 80%.

25 **הנזקים** .5

26 **הפסדי שכר בעבר ולעתיד** .א

27 התובעים טוענים שיש לפסוק לתובע הפסד שכר מלא בשיעור 70% מהשכר הממוצע במשק
 28 בניכוי מס הכנסה מהגיע התובע לגיל 18 שנה ועד היום, מאחר שהתובע היה אמור לשרת
 29 בצבא באותה תקופה לולא נפגע בתאונה. לעתיד עותרים התובעים לפיצוי בגובה מלוא
 30 השכר הממוצע במשק בניכוי מס הכנסה ובהיוון מתאים למשך 46 שנים נוספות.
 31 בחשמת סיכומיהם בכתב טענו התובעים שאין לסטות מגובה השכר הממוצע במשק גם
 32 אם אביו של התובע נאסר בעבר או התובעת נטלה סמים כאשר נשאה את התובע בבטנה.
 33 מנגד הנתבעת טוענת שיש לסטות מחזקת השכר הממוצע במשק ולפסוק לתובע הפסד שכר
 34 על בסיס של שני שלישים מהשכר הממוצע במשק ברוטו ולחשב את ההפסדים לפי 30%
 35 בלבד.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 9109-05-11

1 כאמור לעיל, בהתאם להלכה הפסוקה יש לחשב את הפסדיו של התובע על בסיס השכר
2 הממוצע במשק. העובדה שהתובע הופנה עובר לתאונה לאבחון דידקטי אין בה לבדה כדי
3 לסטות מחוקה זו שהתובע היה משתכר את השכר הממוצע במשק. גם באין תעודות בית
4 ספר לפני התאונה או בהתקפי האפילפסיה והתקפי החום שמהם סבל התובע עובר לתאונה,
5 שלא הותירו נכות, כפי שקבע פרופי גדות, או בעברם הפלילי של הוריו, כדי לשנות ממסקנתי
6 זו.

7
8 לנוכח האמור, אני רואה לנכון לפסוק לתובע בראש נזק זה פיצוי על בסיס השכר הממוצע
9 במשק. בהתאם לפסיקה - השכר הממוצע במשק הוא השכר שכולל גם משרות של עובדים
10 זרים (ראו: ע"א 267/12 דוידנקו נ' הפול- המאגר הישראלי לביטוח רכב בע"מ (2.7.12);
11 ע"א 3375/99 אקסלרד נ' צור שמיר חברה לביטוח בע"מ (5.4.2007)). שכר זה מסתכם נכון
12 ליום פסק הדין (לפי פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מיום 8.6.14) בסכום של
13 9,277 ₪ ולאחר ניכוי מס מתאים (דהיינו 2.25 נקודות זיכוי) בסך 8,661 ₪ נטו.
14

(1) הפסדי שכר בתקופת השירות הצבאי

15 אין עורר שהתובע לא גויס לצה"ל בגין נכותו שנובעת מהתאונה. בהתאם לפסיקה יש לפסוק
16 לתובע בתקופה זו פיצוי בשיעור 70% מהשכר הממוצע במשק ברוטו (ע"א 357/80 נעים נ'
17 ברדה, פי"ד ל"ר 762(3) (1982); ע"א 6720/99 מתן פרפרה נ' ארתור גולדו (28.8.2005); ע"א
18 1972/03 בוני שרון נ' נטליה רקובה (11.10.05)). סכום זה מסתכם ב-233,780 ₪ ובתוספת
19 ריבית מאמצע התקופה יש לפסוק לתובע 237,480 ₪.
20

(2) הפסדי כושר השתכרות מגיל 21 ועד גיל פרישה (67)

21 חישוב הפסד בשיעור של 80% מהשכר הממוצע במשק (נטו) עד שיגיע התובע לגיל 67, בהיוון
22 כפול מתאים, מסתכם בסכום של 2,071,317 ₪.
23

הפסדי פנסיה

24 את הפסדי הפנסיה יש לחשב בשיעור 12% מהפסדי השכר של התובע והצדדים אינם
25 חלוקים בעניין זה (וראו פסק דינה של כב' השופטת י' וילנר בת"א (מח' חז) 16951-04-10
26 ע.מ.מ. נ' ע.מ.ר (31.12.13), שאושר בבית המשפט העליון מפני כב' השופט עמית בתיק ע"א
27 7548/13 שפורן נ' תורגמן (27.1.14)). על כן אני פוסקת לתובע ברכיב זה 277,056 ₪.
28
29

עזרה וסיעוד

30 בתצהיר עדותה הראשית תיארה התובעת כיצד נאלצה המשפחה לשכור עבור התובע חונך
31 צמוד לאחר שוחרר התובע מהאשפוז. לקראת תחילת שנת הלימודים נעזרה המשפחה
32 בחונך בשם עופר פרנקו וכשזה האחרון נאלץ לסיים את תפקידו, החליף אותו חברו בשם
33 אלירן סוויסה וזה החליף באלירן גנון. בסך הכול ליוו החונכים את התובע מכיתה ז' ועד
34

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 9109-05-11

- 1 כיתה י"ב בכל יום משעות הבוקר ועד השעה 16:00. לטענת התובעת החונך היה מסיים את
- 2 עבודתו בשעה 16:00 ומאז ועד לבוקר שלמחרת היום היו בני המשפחה של התובע ובמיוחד
- 3 התובעת צמודים אליו יומם וליל. בתצהירה טענה התובעת (בסעי 21) שבמשך כשנה-שנתיים
- 4 לאחר התאונה שלמו התובעים את מלוא עלות החונך לפי 25 ש"ח לשעה, 8 שעות ביום בימים
- 5 א-ה' ו-5 שעות בימי ו', כאשר לאחר רק לאחר מכן החלה העירייה להשתתף בעלות של 5
- 6 שעות חונך בימי חול בלבד. עוד טוענת התובעת בתצהירה שמחודש אוגוסט 2011, כשסיים
- 7 התובע את לימודיו בבית ספר התיכון, הסתיימה זכאותו להשתתפות משרד החינוך בעלות
- 8 של חונך ומאז מטפלים בו בני המשפחה ומלווים אותו בכל שעות היממה. התובעת הוסיפה
- 9 וטענה בתצהירה שלא ניתן לשכור עובד זר, כמו אותו עובד שיש לאחיו של התובע, עמית,
- 10 שנפצע קשה בתאונה וסובל מפגור, אלא יש צורך בדובר עברית שהתובע יוכל לתקשר איתו
- 11 ולתת בו אמון ובכל מקרה לטענת התובעים יש צורך ביותר מעובד אחד שיטפל בתובע.
- 12 בתצהירה תארה התובעת כיצד היא נמצאת עם התובע ומפעילה אותו בהתאם למשימות
- 13 ולתכנית שהכתיב ד"ר בן הראש ואפילו נמצאת איתו בחדר האמבטיה כשהוא מתקלח, עד
- 14 שהיא חשה תמיד שהיא על סף קריסה (סעי' 18-29 לת/1).
- 15 בסיכומיהם בכתב טענו התובעים שהתובעת שהתנה במחיצת התובע בכל עשר השנים שחלפו
- 16 מאז התאונה, להוציא הפוגות קצרות כאשר התובע הלך לבית הספר בליווי חונך בשעות
- 17 הבוקר וכאשר במספר סופי שבוע שהה התובע עם בני משפחה אחרים, כמו גם עם אחיו
- 18 ואחיותיו, במיוחד כשהתובעת הייתה בהיריון או לאחר שילדה. יצוין בשלב זה שמאז
- 19 התאונה ילדה התובעת עוד שלושה ילדים (עמ' 61 לפרו').
- 20 התובעים מתארים בסיכומיהם כיצד שוהה התובעת עם התובע בשעות הבוקר וישנה עמו
- 21 במיטתו בלילות, מתהלכת איתו במשך שנים גם בין כותלי הבית כשידו אוחזת בזרועה ושרק
- 22 אחבת אם מסוגלת להצמיח כוח נפשי וכוח סבל לעמוד בכל אלה. על כן עותרים התובעים
- 23 לפיצוי הולם הגם שמדובר באמו של התובע. התובעים מסתמכים על חוות דעתה של גבי
- 24 רינה רמות, מומחית לסיעוד (להלן: "רמות") שנקבה בחוות דעתה בסך של 41,495 ש"ח
- 25 לחודש למימון עזרה סיעודית במשך 24 שעות ביממה ומבקשים להעמיד את שווי עזרת בני
- 26 המשפחה בעבר על סך ממוצע של 25 ש"ח לשעה, 24 שעות ביממה, או כהשלמה ל-5 שעות של
- 27 החונך באותן שנים שבהן הועסקו חונכים (סעי' 17-34 לסיכומי התובעים).
- 28 מנגד טוענת הנתבעת בסיכומיה שיש לפצות את התובעת בסכום של 2,000 ש"ח לחודש בגין
- 29 עזרתה. לטענתה, התובע עצמאי בכל פעולותיו ואף אינו מסוכן לעצמו או לסביבה ולכן הוא
- 30 אינו זקוק להשגחה או לפיקוח על מעשיו. עוד לטענתה, דבריה של ד"ר מטרני, לפיהם "הוא
- 31 לא יכול להיות לבד ... הוא ישתגע מחרדה, מישהו צריך להיות לידו" (עמ' 142 לפרו' בשו'
- 32 27-24), נאמרו בטרם נחשפה ד"ר מטרני לסרט המעקב. יחד עם זאת, לא הייתה בפי
- 33 הנתבעת תשובה מדוע לא נשאלה ד"ר מטרני שוב לגבי הצורך בהשגחה צמודה לנוכח סרט
- 34 המעקב.
- 35 הנתבעת הגישה מטעמה את חוות הדעת של גבי רותי שפירא (עמ' 15-18 למוצגי הנתבעת),
- 36 שלפיה עלות העסקת עובד זר עומדת על 5,143 ש"ח לחודש, בעוד שעלות העסקת עובד ישראלי

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 9109-05-11

1 מסתכמת ב-7,667 ₪ לחודש בתוספת שכ"ט לחברת הסיעוד ואגרות. יצוין, שהצדדים
 2 הסכימו שחוזה"ד בתחום הסיעוד (כמו גם בתחום הדיור והרכב) תוגשנה ללא חקירה נגדית
 3 של עורכייהן (עמ' 3 לפרו'). כן הציגה הנתבעת כתבי התחייבות שנתנה לחברת דנאל עבור
 4 שירותי עזרה ביתית (עמ' 42-64 למוצגי הנתבעת), שמהם עולה שהנתבעת שילמה לחברת
 5 דנאל עבור עזרה ביתית לפי 38.50 ₪ לשעה.
 6
 7 בחקירתה בבית המשפט הבהירה הנתובעת שהיא לעולם לא תנטוש את התובע והיא לא
 8 תכפה עליו לעשות פעולות שהוא לא רוצה לעשות (עמ' 23 לפרו'). היא הצהירה שהתובע יגור
 9 איתה בבית כל עוד היא יכולה לטפל בו, ולדבריה: "הוא יגור פה איתי בבית שלי. עתידית
 10 הוא יצטרך, מן הסתם, הוא לא יישאר פה כשאני אהיה בת 80, אני כבר לא אוכל להועיל
 11 לו..." (עמ' 72 לפרו' בשו' 10-14). גם אביו של התובע הגיע לבית המשפט והבהיר שמי
 12 שמטפלת בתובע זו התובעת שצמודה אליו. היא זו שגם טיפלה בתובע עובר לתאונה וגם
 13 אחריה, בעוד שהאב נמצא לצידו של האח עמית שמתגורר עם העובדת הזרה שמטפלת בו
 14 בקומה העליונה שבבית המשפחה (עמ' 133-140 לפרו').
 15
 16 גם שניים מהחונכים שליוו את התובע בעבר העידו בבית המשפט. החונך עופר פרנקו תיאר
 17 בתצהירו (ת/4) כיצד ליווה את התובע בבית הספר מחודש יולי 2005 ועד לחודש מרץ 2006.
 18 בחקירתו בבית המשפט תיאר כיצד עבד עם התובע במשך שנה וקיבל שכר בגין עבודתו
 19 במשך 5 שעות מחברת דנאל והשלמה של 3 שעות מהתובעת (עמ' 107-108 לפרו'). הוא תיאר
 20 בחקירתו בבית המשפט כיצד היה חייב להתויק לתובע את היד כל הזמן מאחר שהתובע
 21 סבל מהתקפי חרדה מעת לעת (עמ' 109). לדבריו הוא לא התרחק מהתובע וגם כשהם חזרו
 22 לבית התובע לאחר שעות הלימודים, הם ישבו יחד על המיטה, דיברו קצת ואכלו והתובע
 23 היה מפתח מכל דבר קטן. אפילו כשאכל את ארוחותיו, הוא לא עזב את ידו (עמ' 111-112).
 24 העד טען שהתובעת אף פעם לא יצאה לחופשה והתובע מעולם לא הגיע אליו הביתה.
 25 החונך השני, אלירן גנון, תיאר בתצהירו (ת/5) כיצד ליווה את התובע מעת שלמד בכיתה ט'
 26 ועד שסיים את כיתה י"ב. בחקירתו בבית המשפט תיאר כיצד היה צמוד אליו בכיתה,
 27 בשירותים ובבית הספר (עמ' 114 לפרו'), אם כי הודה שהיו מצבים שבהם לא היה ביניהם
 28 מגע יד למרות שהוא תמיד היה בקרבת מקום או נמצא לפחות בקשר עין (עמ' 115, 117
 29 לפרו'). מר גנון הודה שלתובע היו מעט חברים ושהתובע היה מבלה גם בביתו של החונך (עמ'
 30 116 לפרו'). היו אפילו תקופות טובות, שבמהלכן התובע ויתר על מגע ידו בחונך (עמ' 118
 31 לפרו'). גנון טען שקיבל את שכרו מעיריית בית שמש וקיבל במזומן מהתובעת השלמות
 32 לשכרו זה (עמ' 120). התברר שגנון היה עובד עירייה כששימש חונך של התובע וגם כיום הוא
 33 עובד בעירייה כגן. עוד התברר שגנון עבד כחונך מטעם העירייה בזמן שאחיה של התובעת
 34 כיהן כראש העיר.
 35 הן התובעת הן החונכים טענו שהחונכים קיבלו חלק משכרם במזומן מהתובעת. ואולם,
 36 למרות שעסקינן בנוק מיוחד שטעון הוכחה כדבעי ולמרות שהתובעים הגישו את תביעתם

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 9109-05-11

- 1 הראשונה כבר בשנת 2005 לבית משפט השלום ברמלה, לא הציגו החונכים והתובעים ולו
 2 בדל הוכחה לתשלומים ששילמו התובעים לחונכים - בכלל או לתשלומים הנטענים - בפרט.
 3 מחדל זה בולט במיוחד לנוכח טענתה של התובעת, שאכן היו בנמצא אישורים בכתב בעניין
 4 זה, שאותם נתנה, כביכול, לבא כוחה (עמ' 69-71 לפרו').
 5 זאת ועוד, בהשלמת הסיכומים בעל פה הודה ב"כ התובעים בהגינותו שהחונכים מומנו ע"י
 6 משרד החינוך או העירייה ונתר לפיצוי בגין עזרת התובעת רק לאחר שעות העבודה של
 7 החונכים (עמ' 189 לפרו' בשו' 24-25).
 8
 9 לא רק בעניין זה לא דייקו התובעת והחונכים. בחקירתה הנגדית של התובעת התברר
 10 שלאחר שוחרר התובע מן האשפוז, גרו התובעים אצל אמה של התובעת והסבתא נעזרה
 11 אותה עת בעובדת זרה משלה. בהמשך שכרו התובעים דירה ליד בית הספר ונעזרו במשפחה
 12 המצומצמת, בסבתא, בחונך וגם באושרית נקש, אחייניתה של התובעת (שהתובעים לא
 13 טרחו להביאה כעדה מטעמם), שהגיעה לפי הנטען מעת לעת ללמד את התובע מתמטיקה
 14 ולשמור עליו (עמ' 30, 35-40, 71 לפרו'). עוד עולה מהרישום הרפואי שערך ד"ר בן הראש
 15 בזמן אמת, שהתובע גם נשאר בעבר לבדו עם העובדת הזרה שמטפלת באחיו עמית (עמ' 42-
 16 41 לפרו') והתובעת "רצתה שהתובע יחזור לאותו מצב". מהדיון שנערך בבית משפט השלום
 17 בבקשה לתשלום תכוף שהגישו התובעים מתברר שהתובעים משלמים לעובדת הזרה
 18 שמטפלת באח עמית "רק" 3,700 ₪ בחודש, סכום נמוך בהרבה מהסכומים שהם תובעים
 19 בנדון דידן (3/ - עמ' 181-182 למוצגי הנתבעת; עמ' 68, 72 לפרו').
 20 עוד התברר בחקירתה של התובעת שהטיפול שנותנת התובעת לתובע אינו בלעדי, וכך קרה
 21 שהחורים נסעו והתובע נשאר אצל הסבתא או בן הדוד של התובעת בבית שמש, שם התארח
 22 לאחרונה בשישה סופי שבוע והתובעת הביעה רצונה שהתובע ייסע בקביעות "לעשות את
 23 השבת" עם אחיה בבית שמש (עמ' 45-52 לפרו'). עוד התברר בבית המשפט שגם אחותו של
 24 התובע נמצאת איתו ומשגיחה עליו, כמו גם אחיו בן וגם קיימת בנמצא אישה מבית שמש,
 25 שמסייעת בטיפול בתובע, ומשום מה פרטיה נותרו עלומים (עמ' 85 לפרו' בשו' 15-21).
 26
 27 לנוכח כל האמור לעיל, אני רואה לנכון לפסוק לתובעים בגין הצורך בעזרת הזולת והסיעוד
 28 כדלקמן:
- 29 (1) בשנה הראשונה מאז התאונה - בחלק מאותה תקופה אושפזה התובעת בעצמה
 30 וקיבלה שירותי סיעוד באמצעות הנתבעת כעולה ממוצגי הנתבעת (עמ' 48-53).
 31 הנתבעת גם מימנה את שכרו של החונך בחודשים ספטמבר עד דצמבר 2005. אני
 32 פוסקת אפוא לתובעים בגין עזרת בני המשפחה באותה תקופה סכום גלובלי של
 33 ₪ 50,000.
 34
 35 (2) בשנים שבהן למד התובע בבית הספר ועד שסיים את לימודיו בכיתה ז"ב - לגבי
 36 אותן שנים עותרים התובעים, כאמור לעיל, לפיצוי התובעת בגין הטיפול בתובע

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 9109-05-11

- 1 לאחר שעות העבודה של החונכים. אני רואה לנכון לפסוק לתובעים בגין תקופה זו
 2 סכום גלובלי של 400,000 ₪, לפי חישוב של כ-6,000 ₪ לחודש (במעוגל). בקביעת
 3 הפיצוי הבאתי בחשבון את העובדה שהתובע עצמאי אמנם מבחינת פעולות ה-
 4 ADL אך הוא זקוק להשגחה מתמדת ולכך שאדם שמחימן עליו ימצא בקרבת
 5 מקום, גם אם לא יאחז בידו כל העת. עוד הבאתי בחשבון את התרשמותי שהתובע
 6 יכול להימצא בביתו או עם בני משפחתו או עם קרוביו או עם אדם אחר שהוא
 7 מכיר, גם אם אותו אדם ממשיך לעסוק בענייניו (כפי שניתן לראות בסרט המעקב),
 8 ובתנאי שהתובע יוכל להזעיק אותו אדם שיחיה עמו במידת הצורך.
 9
- 10 **מתנם הלימודים (בחדש אוגוסט 2011 ועד היום) - בתקופה זו נמצא התובע בביתו** (3)
 11 **בכל שעות היממה או בבית קרוביו בבית שמש והוא נזקק להשגחה כאמור. אני**
 12 **אומדת את עזרתם של בני המשפחה ב- 9,000 ₪ לחודש ופוסקת לתובעים בגין**
 13 **עזרתם בתקופה זו סכום של 310,000 ₪ (במעוגל).**
 14
- 15 **עזרה וסיעוד לעתיד - לטענת התובעים, מטופל התובע בביתו במשך 10 השנים** (4)
 16 **האחרונות ולא הוכח שהתובע יתגורר מחוץ לבית או כי הוא מתאים להתגורר**
 17 **בהוסטל. התובעים מסתמכים על עדותה של ד"ר מטרני בבית המשפט, ואולם**
 18 **חשוב להביא את הדברים כלשונם במלואם:**
- 19 "ש. **דיוך מוגן, יש אנשים, יש הרבה אנשים בחדר, השגחה**
 20 **מוגבלת על כמות גדולה של מטופלים שלפעמים נמצאים**
 21 **באותו חלל בו הם חיים, מבחינתו האפשרות הטובה יותר**
 22 **היא כן בבית משלו? חלל משלו? עם מטפל צמוד באותו**
 23 **מקום?**
- 24 **ת. אני לא בטוחה שזה אידיאלי, אם הוא חי בתוך משפחה עם**
 25 **עוד בני משפחה סביבו, לא עם אותו אחד שהוא מסתכסך**
 26 **איתו כל הזמן, מפני ששם יש אינטרקציה מאוד שלילית,**
 27 **עם בני משפחה שהוא מסתדר איתם, לא בהכרח מדרגה**
 28 **ראשונה, לגור בתוך משפחה זה כמוזן עדיף, לגור לבד**
 29 **לעומת דיוך מוגן למרות שבבית הפרטי יש יותר כוכבים**
 30 **במונחי בתי מלון מאשר דיוך מוגן, הפרטיות היא לא כל כך**
 31 **רצויה לו, בדיוך מוגן יש אינטרקציה חברתית, זה יכול**
 32 **לעשות לו טוב."**
- 33
 34 (עמ' 131 לפר' בשו' 8-16)
- 35
- 36 לכך יש להוסיף את הביקורת שהעבירה ד"ר מטרני על התייחסות ההורים, ובעיקר על
 37 התייחסות התובעת למצבו של התובע, שיש בה כדי להנציח את מצבו הילדותי והרגרסיבי
 38 שלו למרות כוונותיה הטובות ומסירותה הרבה כל כך של התובעת. גם העובדה שהתובע
 39 נמצא בביתו כשהוא מבודד יחסית מחברת אנשים בני גילו אינה מטיבה איתו, כפי שקבעה
 40 ד"ר מטרני. לכך יש להוסיף את העובדה שהטיפול הרפואי והנפשי שניתן לתובע בעבר לא
 41 היה מיטבי ולא למותר לחזור ולהזכיר את חוות דעתה של ד"ר מטרני (ת/6), שבה ציינה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 9109-05-11

1 שהתובע לא מקבל תרופת ריספרדל בקביעות מאחר שמימון רכישתה הוא לכאורה לא
 2 בהישג ידה של המשפחה. ההורים גם לא מילאו תמיד את הנחיותיו של ד"ר בן הראש, ועוד.
 3 זאת ועוד, לנוכח קשיי הניידות של התובע, שנובעים מפחדיו ומזיכרונותיו הקשים שנוגעים
 4 לתאונה, הרי שמגורים בהוסטל, שבו יוכל התובע בבוא היום לקבל גם את כל הטיפול
 5 הרפואי והאחר שהוא נדרש לו, יכולים להיטיב איתו. לא זו אף זו, גם התובעת (שהיא כיום
 6 כבת 45 שנה) מודה בהגינותה שלאחר שתזדקן לא תוכל להמשיך ולטפל בתובע ואין לסמוך
 7 רק על עזרתם של אחיו ואחותו, הגם שאלו בחלט עוזרים לו ונמצאים איתו מפעם לפעם.
 8 כבר היום מודה התובעת בהגינותה שהיא פועלת לכך שהתובע יבלה את סופי השבוע בבית
 9 אחיה בבית שמש ולא מופרך לחשוב שבעתיד יאמצו התובעים את המלצתה של ד"ר מטרני
 10 והתובע יעבור לגור בדיוור מוגן (הוסטל) שמותאם לצרכיו ושם יקבל ליווי וסיוע מתאימים,
 11 כמו גם את כל הטיפול הרפואי והאחר שהוא נדרש לו.
 12 אין עורר, שבמסגרת הדיוור המוגן יזכה התובע לדיוור בקהילה עם ליווי, סיוע ותמיכה על
 13 חשבון המדינה בהתאם לחוק (וראו עמ' 197-311 למוצגי התובעת).

14
 15 לאחר ששקלתי את הסיכויים שהתובע יעבור בזמן מן הזמנים לדיוור מוגן שכזה ולנוכח
 16 האמור לעיל, אני רואה לנכון לפסוק לתובעים בגין הצורך בעזרה וסיוע לעתיד סכום
 17 גלובלי של 1,500,000 ₪.

18
 19 אני פוסקת אפוא לתובעים בגין העזרה והסיוע שניתנו ויינתנו לתובע בעתיד סכום כולל של
 20 2,260,000 ₪.

21
 22 **תוספת דיוור למלווה**

23 התובעים עותרים בסיכומיהם לפיצוי בגין ההוצאות שייגרמו להם עקב הצורך בתוספת
 24 דיוור למלווה של התובע וזאת בסך 235,820 ₪ (סעי' 40-43 לסיכומי התובעים). בבסיס
 25 תביעתם זו הם מחשבים הוצאה של 1,025 ₪ לחודש (לפי דמי שכירות בגובה של 900 ₪
 26 ו-125 ₪ בגין הוצאות נלוות) בהסתמך על חוות דעתו של שמאי המקרקעין יעקב פטל (ת/3)
 27 בתום עשר שנים מהיום (במהלכן ימשיך התובע להתגורר בבית הוריו) ולמותר תוחלת חיי
 28 התובע. לטענתם, גם אם יבחרו הורי התובע בעוד עשר שנים להקצות למלווה שטח מגורים
 29 בביתם הגדול שבמושב תירוש, עדיין יש לפצות את התובע עבור הקצאת השטח הזה.
 30 מנגד מסתמכת התובעת על עדותה של ד"ר מטרני, לפיה עדיף שהתובע יתגורר בבית מוגן
 31 וייהסף לחברת אנשים ולחיים דמויי חיים תקינים, על אף חוסר הנוחות היחסית שבדיוור
 32 בהוסטל או בדיוור מוגן (וראו: עמ' 141-142; 144-145 לפרו'). על כן מבקשת התובעת לקבוע
 33 שהתובע יוכל להתגורר בדיוור מוגן במימון המדינה בהתאם לזכאותו (וראו: חוות הדעת של
 34 ג'דעון האס-9; עמ' 163-164 לפרו'; מוצגי התובעת בעמ' 238-311, 351-364), אם וכאשר
 35 לא יוכל להתגורר עוד בבית משפחתו. עוד טוענת התובעת שהסיכומים הנתבעים מופרזים
 36 ביותר.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 9109-05-11

1
 2 נבחן את הראיות שהובאו לפניי בסוגיה זו:
 3 אביו של התובע הדגיש בעדותו שהוא לא יסכים שהתובע יתגורר בעתיד בהוסטל עלוב וכי
 4 גם לאחר שההורים יודקנו, ידאגו לתובע ילדיהם האחרים- אחיו של התובע (עמ' 141 לפרו').
 5 בעניין זה הבהירה ד"ר מטרני שיש כל מיני הוסטלים (עמ' 145 לפרו').
 6 בחקירתה הנגדית של התובעת התברר שבחצר בית המשפחה מצויים שני מבנים ריקים
 7 שפנזיים לאכלוס (עמ' 89 לפרו' בשו' 12-15) וניתן להכשירם למגורי המטפל-מלווה ללא
 8 תשלום שכ"ד.
 9 בחקירתו הנגדית של יעקב פטל התברר שהשמאי פטל לא טרח לבדוק עסקאות רכישה
 10 שבוצעו במושב שבו מתגוררים התובעים. יתרה מזאת, לטענתו הוא ניסה לבדוק עסקאות
 11 רכישה דומות שדווחו באתר רשות המיסים, אך לא מצא כאלו (עמ' 99 לפרו'), למרות
 12 שהשמאי חיים בן ארי, שנתן חו"ד מטעם הנתבעת (מ/11), מצא עסקאות כאלו, למרבה
 13 הפלא... משכך, התקשיתי לקבוע מסמרות על סמך חוות דעתו של מר פטל.
 14 כאמור לעיל, ד"ר מטרני הבהירה בחקירתה שהתובע יוכל להתגורר בדוור מוגן אם
 15 המשפחה "תיעלם" הגם שיש לתובע משפחה מאד גדולה ודווקא דוור מוגן יכול להיטיב עמו
 16 (עמ' 142 לפרו'). ד"ר מטרני הסכימה שיש עדיפות למשפחה, אם היא מוכנה להתמודד עם
 17 התובע (עמ' 144 לפרו'), אך הדגישה שיש צורך לשנות את ההתנהגות כלפי התובע, מאחר
 18 שהתנהגות בני המשפחה מנציחה את הרגרסיה שלו (עמ' 145 לפרו'). כזכור, המשפחה
 19 מתקשה להתמודד עם התובע, שגם מסרב להיות בקרבת אחיו שנפצע קשה בתאונה
 20 ושמתגורר בקומה העליונה בבית המשפחה ב"בידוד" מהתובע. כבר היום מנסה התובעת
 21 להביא לכך שהתובע יבלה את סופי השבוע בביתם של קרובי משפחתה בבית שמש כדי
 22 לאפשר לשאר בני המשפחה לקיים חיי משפחה רגילים ככל האפשר בסופי השבוע. מכאן אנו
 23 למדים שגם התובעים מחזיקים בדעה שיציאה של התובע מהבית (ולמסגרת מוכרת ומוגנת,
 24 כמובן) מיטיבה עם התובע ועם בני משפחתו, כפי שסברה ד"ר מטרני.
 25
 26 בנוספות אלו, משרב הנסתר על הנגלה ולאחר שקלול האמור לעיל, אני רואה לנכון לפסוק
 27 פיצוי גלובלי בראש נזק זה וזאת בסכום של **50,000 ₪**.

הוצאות רפואיות וכלליות

30 התובעים עותרים בסיכומיהם לפיצוי בגין דמי השתתפות בטיפולים רפואיים, דמי
 31 השתתפות בתרופות ובבדיקות, נסיעות, הסעות והוצאות נלוות אחרות. את ההוצאות לעבר
 32 העריכו התובעים בסכום גלובלי של 8,000 ₪ למשך עשר השנים שחלפו מאז התאונה.
 33 לעתיד עתרו התובעים לפיצוי בסך 100 ₪ לחודש ולאחר היוון מתאים- 33,273 ₪.
 34 הנתבעת מצביעה בסיכומיה על כך שלתצהיר עדותה הראשית של התובעת צורפה קבלה
 35 אחת בלבד בגין רכישת התרופה רייספרדל בסך 295 ₪ ביום 5.5.06. כמו כן מפנה הנתבעת

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 9109-05-11

1 בסיכומיה לעדותה של התובעת, לפיה היא רוכשת את התרופות עבור התובע בקופת
 2 החולים או בסניף הסופר פארם בעלות של קופת חולים (עמ' 77 לפרו').
 3 ואכן, בתצהיר עדותה הראשית טענה התובעת שגרמו ויגרמו לתובעים הוצאות בגין
 4 בדיקות, תרופות (כולל תרופות שמחוץ לסל הבריאות), נסיעות והוצאות נלוות אחרות
 5 וטענה שהיא מצרפת לתצהירה קבלות חלקיות ששמרה. בחקירתה הנגדית התברר
 6 שהתובעת ידעה שהיא צריכה לשמור על הקבלות (עמ' 79 לפרו') והיא קיבלה מרשם רק פעם
 7 אחת (עמ' 81 לפרו'). על כן יש לראות בשתי הקבלות מיום 5.5.06 שהוצגו (עמ' 18-19 למוצגי
 8 התביעה) משום ראיה להוצאות שהוצאו בפועל. עוד התברר בחקירתה הנגדית של התובעת
 9 שהנתבעת מסרה התחייבויות כספיות מתאימות לבתי החולים שבהם טופל התובע כמו גם
 10 לדי"ר בן הראש (עמ' 54-64 למוצגי הנתבעת) והתובעים לא שילמו לדי"ר בן הראש בגין
 11 הטיפול הנפשי שנתן לתובע (עמ' 88 לפרו'). הצעה כספית לטיפול נפשי בתובע הציגו
 12 התובעים, אך התובעים לא נשאו בהוצאה זו "אולי כי הילד לא רצה" (עמ' 89 לפרו').
 13 ממוצגי הנתבעת עולה שהתובע הוגדר כחולה כרוני עוד לפני התאונה ועד 2010 הוכחו
 14 הוצאותיהם של התובעים בגין תרופות בסכום כולל של 1,130 ₪ (עמ' 481-515 למוצגי
 15 הנתבעת). מחקירתה של די"ר מטרני עולה שהתובע קיבל טיפול תרופתי בכמות נמוכה מידי
 16 אמנם אך הכפייתיות שלו כמעט ונעלמה ולכן הטיפול התרופתי עזר לו (עמ' 149-151 לפרו').
 17 הוא גם טופל אצל די"ר בן הראש והפגישות הטיפוליות תועדו בנ/12.
 18 עוד עולה מהמוצגים שהציגה הנתבעת שמשדד הבריאות נושא בעלות השירותים הרפואיים
 19 שניתנים לנפגעי תאונות דרכים וגם טיפול נפשי יינתן באמצעות קופת חולים במסגרת
 20 הרפורמה בבריאות הנפש וככזה הוא נשלט על ידי התיקון לחוק הפיצויים שנכנס לתוקפו
 21 ביום 1.1.10 שבו תוקן סעיף 2 (ב) (1) לחוק הפיצויים (עמ' 197-196; 786-788 למוצגי
 22 הנתבעת; עמ' 124-127 לפרו'; 10/).
 23 לסיכום סוגיה זו ומשהוכחה בקבלות הוצאה מינורית בגין רכישת תרופות ומשחוכח
 24 שהתובעים נסעו למרפאתו של די"ר בן הראש בירושלים כ-80 פעמים, ובהביאי בחשבון את
 25 האפשרות התיאורטית שהתובע יודקק בעתיד לטיפולים שלא יהיו כלולים בסל הבריאות,
 26 אני פוסקת לתובע בראש נזק זה סכום גלובלי של 10,000 ₪.

הוצאות נידות מוגברות לעתיד

29 חלכה פסוקה היא, כי בבוא בית המשפט לפסוק פיצוי בגין רכישת רכב והחזקתו, יש לנכות
 30 מהפיצוי את ההוצאות שהיו נגרמות לתובע בגין רכישת רכב ואחזקתו לולא התאונה (ע"א
 31 2801/96 אל-על נ' יפרח, פ"ד נה(1) 817, 831-832 (1998); ע"א 2099/94 חיימס נ' אילון
 32 חברה לביטוח בע"מ, פ"ד נא(1) 529, 553 (1997); ע"א 3263/96 קופת חולים הכללית נ'
 33 שבודי, פ"ד נב(3) 817, 831 – 832 (1998)).
 34 בתצהיר עדותה הראשית הצהירה התובעת שיש לקחת בחשבון את העובדה שהתובע לא
 35 יוכל לעולם לנהוג ברכב או לנסוע באוטובוס, כי הוא עלול לקבל התקף חרדה תוך כדי
 36 הנסיעה ולכן הוא צריך לנסוע במוניות או ברכב פרטי כשהתובעת מלווה אותו. לטענתה,

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 9109-05-11

- 1 הדבר יהיה כרוך בהוצאות כספיות גבוהות מאד לנוכח מיקומו של המושב שבו מתגוררת
- 2 המשפחה (סעי' 33 לת/1). בסיכומיהם עתרו התובעים לפיצוי ברכיב זה בסכום של
- 3 261,587 ₪, שמחושב לפי הוצאות בסך 1,137 ₪ לחודש החל מעשר שנים מהיום וזאת
- 4 בהנחה שהורי התובע ובני משפחתו יסיעו אותו ברכבם בעשר השנים הקרובות. בתביעתם
- 5 לפיצוי בסך 1,137 ₪ לחודש סמכו התובעים על חוות דעתו של הכלכלן מר משה קצין, לפיה
- 6 ההפרש בין הוצאות נסיעה במונית לבין הוצאות נסיעה רגילות של אדם בעל רכב מהישוב
- 7 מסתכם ב- 1,137 ₪.
- 8 כזכור, התובע כמעט שלא נפגע בגופו ואין חולק שהוא לא נזקק במצבו לרכב מיוחד או
- 9 לאבורים מיוחדים. חרף האמור לעיל, בחרה התובעת להשתמש בכל הכסף שקבלה כתשלום
- 10 תכופ ומביטוח לאומי ולהוסיף עוד מכספי המשפחה, כדי לקנות לשימושה רכב גדול במיוחד
- 11 מסוג טויוטה לנד-קרזור תמורת 290,000 ₪ ולרשום את הרכב על שם אימה, שאינה נוהגת
- 12 ושהייתה אז במצב סיעודי (עמ' 7 לנ/3; עמ' 66-68 לפרו'). למותר לציין שאין בכך כדי
- 13 להצביע על צרכיו של התובע דווקא, כאשר באותו דיון בבקשה לתשלום תכופ (מ/3) נדונה
- 14 בקשת המשפחה שהנתבעת תממן טיפולים נפשיים לתובע בטענה שהמשפחה לא יכולה
- 15 לעמוד בעלותם (וראו בעמ' 87 לפרו').
- 16
- 17 הנתבעת הצביעה בסיכומיה על כך שהתובע ספון בביתו ולא נגרמות לו כמעט הוצאות בגין
- 18 ניידות. הנתבעת סמכה גם על חוות דעתו של מר בועז מוגילבקין (עמ' 19-24 למוציא
- 19 הנתבעת) שהניח שהתובע יוכל לרכוש מכונית משומשת ושכן משפחתו יוכל להסיעו גם
- 20 בעתיד כבעבר. מר מוגילבקין אמד את הוצאות האחזקה החודשיות בסכום נמוך יותר.
- 21
- 22 מהראיות שהובאו עולה שהתובע אכן כמעט שאינו יוצא מפתח ביתו וגם לד"ר בן הראש
- 23 הוא כבר לא נוסע מזה זמן רב. מכאן שהוצאות הניידות שלו נופלות בהרבה מזה של אדם
- 24 בריא דווקא לנוכח נכותו הנפשית ופחדיו מנסיעות בדרכים. זאת ועוד, התובע כמעט שלא
- 25 נפגע בגופו ואין חולק שהוא לא נזקק במצבו לרכב מיוחד או לאבורים מיוחדים.
- 26 בנסיבות המיוחדות של התובע ולנוכח האמור לעיל, לא מצאתי לנכון לפצותו בראש נזק זה.
- 27
- 28 **נזק שאינו נזק ממון**
- 29 לנוכח נכותו הרפואית של התובע (70%) ולנוכח העובדה שהתובע אושפז בסך הכול 60 ימים,
- 30 יש לפסוק לתובע בהתאם לתקנות פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (חישוב פיצויים בשל נזק
- 31 שאינו נזק ממון), תשל"ו-1976 סכום כולל של **182,756 ₪**.
- 32
- 33
- 34
- 35

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 9109-05-11

1			
2		ניכויים	6.
3		תשלומי המוסד לביטוח לאומי	א.
4	התובע קיבל בעבר ויקבל בעתיד גמלאות מהמוסד לביטוח לאומי בגין פגיעתו בתאונה. אין		
5	עורר, שיש לנכות גמלאות אלו. בהתאם להודעה המוסכמת שהגישו הצדדים, יש לנכות את		
6	הסכומים הבאים:		
7	(1) בגין גמלת ילד נכה - 186,796 ₪.		
8	(2) בגין גמלת נכות כללית - 679,029 ₪.		
9	(3) בגין קצבת שר"מ - 357,877 ₪.		
10			
11	בסה"כ יש לנכות את תשלומי המל"ל שמסתכמים בסכום של 1,223,702 ₪ .		
12			
13		תשלומים תכופים	ב.
14	התובעים קיבלו מספר תשלומים תכופים על חשבון נזקיהם, שאותם יש לנכות מהפיצוי		
15	הכולל שנפסק לתובעים. התשלומים התכופים מסתכמים בסכום של 308,000 ₪ (כולל		
16	שכ"ט עו"ד) בהתאם להודעה המוסכמת שהגישו הצדדים ביום 16.6.2014.		
17			
18		סיכום	7.
19			
20	סופו של יום אני מחייבת את הנתבעת לפצות את התובעים בגין נזקיהם כמפורט להלן:		
21			
22	א. בגין הפסדי שכר בעבר	237,480 ₪	
23	ב. בגין הפסדי כושר השתכרות לעתיד	2,071,317 ₪	
24	ג. בגין הפסדי פנסיה	277,056 ₪	
25	ד. בגין עזרה וסיעוד	2,260,000 ₪	
26	ה. בגין תוספת דיור למלווה	50,000 ₪	
27	ו. בגין הוצאות רפואיות וכלליות	10,000 ₪	
28	ז. בגין נזק שאינו נזק ממון	182,756 ₪	
29		5,088,609 ₪	
30			
31	בניכוי תשלומי המוסד לביטוח לאומי	- 1,223,702 ₪	
32	סה"כ	3,864,907 ₪	
33			
34	בתוספת שכ"ט	592,877 ₪	
35	בניכוי תשלומים תכופים	- 308,000 ₪	
36	סה"כ	4,149,784 ₪	
37			
38			

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 9109-05-11

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

סופו של יום אני מחייבת את הנתבעת לשלם לתובעים 4,149,784 ש"ח. כן תשא הנתבעת באגרת המשפט ובהוצאות התובעים בגין חוות דעת המומחים מטעמם (רמות, קצין ופטל) ובשכר העד פטל (כמפורט בעמ' 106 לפר"י) בצרוף הפרשי הצמדה וריבית מהיום שבו נשאו התובעים בכול הוצאה.

כל הסכומים שפסקתי יישאו הפרשי הצמדה למדד וריבית מהיום ועד לתשלום המלא בפועל, אלא אם ישולמו תוך 30 יום מהיום.

המזכירות תמציא העתק פסק הדין לב"כ הצדדים בדואר רשום ותודיע להם גם טלפונית על מתן פסק הדין.

ניתן היום, כ"ו סיוון תשע"ד, 24 יוני 2014, בהעדר הצדדים.

אסתר דודקביץ, שופטת